

urimelig høit lønnet, nemlig ham i Aarhus; i Sverige er der derimod 12 Biskopper med urimelig høie Lønninger, langt høiere end Biskoppens i Aarhus. Og saaledes kunde man gaae den største Deel af det høiere Embeds personale eller de høiere Embeder igjennem, hvortil jeg ogsaa regner de større Præsteskald, der have en langt større Lønning i Sverige, end vi her i Danmark drømme om. — En Ting skal jeg sluttelig med Hensyn til dette Punkt endnu gjøre opmærksom paa. Efter Krigen, der varede fra 1709 til 1720, var der en saadan Fordærvelse i den danske Embedsstand, at man vel kunde sige, at næsten hveranden Embedsmand gjorde sig skyldig i at modtage Bestikkelser. Hvilke vare Grundene dertil? Det var for det Første den, at Embedsmændenes Lønninger ikke svarede til, hvad de trængte til, for det Andet den, at de ikke vare komne dem regelmæssig tilhænde, medens Krigen varede, og for det Tredie den, at Pengene i høi Grad havde forandret deres Værdi under Krigen. Efter Krigen, der varede fra 1807 til 1814, saae det heller ikke godt ud i vor Embedsstand, og den, som vi fremfor nogen Anden kunne takke for, at vi nu have saa hæderlig en Embedsstand, som jeg troer, at vi Allesammen glæde os ved at have, det turde lettelig være ham, som i disse Dage for 42 Aar siden blev, hvad vi nu kalde, Conseilpræsident og Justitsminister, nemlig gamle Stemann. Han rensede ud i Embedsstanden; han sørgede deels for, at hæderlige Folk bleve ansatte i Embedsstanden, deels for at de fik deres Lønning ordentlig. Nu have vi — jeg gjentager, at jeg troer, at vi glæde os Alle derved — i det Hele taget en hæderlig Embedsstand, saa hæderlig, at maaffee ikke mange Lande, ja maaffee slet intet, have den hæderligere. Men vi skulle da ogsaa vogte os for at bidrage det Alleringeste til, at denne Embedsstand bliver mindre hæderlig, end den nu er, saa sandt som — jeg gjentager det — vi ikke kunne undvære den, saa sandt som den er nødvendig og ikke noget nødvendigt Onde. — Men Nød bryder jo alle Love; det er et gammelt Ord, der godtgjorde sig haade efter Freden i 1720 og efter Freden i 1814, og, naar det ikke

har godtgjort sig i de senere Aar, hverken efter Freden i 1850 eller efter Freden i 1864, saa turde vel Grunden dertil være den, at der ikke paa den Maade har været Nød tilstede, at den har opfordret til at bryde alle Love. Men vi skulle da ogsaa passe paa, at den heller ikke kommer til at gjøre det. Og derfor vil jeg, istedetfor den Bei, som den ærede Drøfser her har foreslaaet os at gaae, tillade mig paa det Bestemteste at opfordre til at gaae den Bei, som de tvende ærede Rigsdagsmænd for Næstilde og Helsingør (M. Hage og Udler) viste os, nemlig saa Embedsmænd, men disse saa Embedsmænd ordentlig lønne. Naar den ærede Rigsdagsmand for Nykjøbing paa Falster (M. C. Hansen) herimod før talte om, at, naar man slog paa, at det og det Embede kunde undværes og inddrages, saa mødte der saa mange Indvendinger, saa at man aldrig kom til at faae de overflødige Embeder inddragne, saa vil jeg blot minde ham om, hvormange Embeder der er blevet inddraget, siden vi fik Rigsdagen. Det har sølgelig godtgjort sig, at de overflødige, de virkelig overflødige Embeder kunne inddrages, og, hvad der er sleet før, det kan ogsaa ssee nu. Dette troer jeg er den eneste rigtige, den eneste naturlige, den eneste for Statskassen og for hele Folket heldige og hæderlige Bei at gaae. Det er maaffee ikke aldeles overflødigt, at jeg slutter disse Ord med den Bemærkning, at jeg ikke selv er Embedsmand og derfor ikke taler for mig selv. Jeg har været Embedsmand fra Høns fløi op til Høns fløi ned, men jeg er det ikke længere, og jeg haaber, at jeg aldrig skal blive det. Jeg taler som en Følge deraf ikke i fjerneste Maade i min egen Interesse. Jeg har kun tilladt mig at udtale mig, som jeg fandt det at være min Pligt at udtale mig, og saa maa man for mit Vedkommende gjerne henregne mig til alleryderste Høire eller til alleryderste Venstre, eller hvor man vil sætte mig. Forøvrigt troer jeg at vide, at jeg skal være en af de 8 berømte Rigsdagsmænd, om hvem man ikke veed, til hvilken Gruppe man skal henregne dem.

Schjørring: Der er en af de Indvendinger, der under den lange Forhandling